

Til lovforslag nr. L 178

Folketinget 2011-12

Betænkning afgivet af Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik den 31. maj 2012

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven og lov om kommunale og regionale valg

(Oprettelse af Udlændingenævnet samt valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg m.v.)

[af justitsministeren (Morten Bødskov)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 10 ændringsforslag til lovforslaget. Justitsministeren har stillet ændringsforslag nr. 1-9. Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 10.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 25. april 2012 og var til 1. behandling den 3. maj 2012. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og justitsministeren sendte den 30. marts 2012 dette udkast til udvalget, jf. UUI alm. del – bilag 106. Den 26. april 2012 sendte justitsministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 12 spørgsmål til justitsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (S, RV, SF, EL og LA) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af justitsministeren stillede ændringsforslag. Flertallet vil stemme imod det af DF stillede ændringsforslag.

Enhedslistens medlemmer af udvalget har gennem nogen tid set frem til at få styrket retssikkerheden i familiesammenføringsager og andre sager på familieområdet, hvor afgørelsen er så uendelig vigtig for det enkelte menneskes liv

og fremtid. I den forbindelse er det glædeligt, at Udlændingenævnets ansvarsområde ikke i snæver forstand bliver familiesammenføringsager – som oprindelig bebudet – men at også en række andre sager på udlændingeområdet er omfattet.

Et område, hvor der på grund af den meget snævre og i praksis meget sjældent benyttede mulighed for at give opholdstilladelse er et særligt behov for fokus på retssikkerheden, er de humanitære opholdstilladelser. Derfor er det beklageligt, at regeringen ikke har foreslået en konstruktion, hvor det er muligt at indbringe afslag på humanitært ophold for Udlændingenævnet. Ikke mindre beklageligt er det, at regeringen på EL's direkte spørgsmål under udvalgsbehandlingen af lovforslaget ikke har leveret en mere udførlig argumentation for ikke at tillade klageadgang over afslag på humanitær opholdstilladelse, end at det er »mest hensigtsmæssigt« (jf. L 178 – svar på spørgsmål 6).

EL er kritisk over for sammensætningen af nævnet. Det er et grundlæggende problem, at ministerielle repræsentanter sidder i nævnet, eftersom man kan frygte, at de føler en bevidst eller ubevidst loyalitet over for den myndighed, der har truffet den afgørelse, der klages over.

EL glæder sig over, at der er adgang til mundtlig behandling, hvor klageren selv møder frem i nævnet og redegør for sin sag. EL vil opmærksomt følge nævnets sagsbehandling, herunder hvor stor en del af sagerne der afgøres af det samlede nævn, og hvor stor en del af sagerne der afgøres af formanden alene, samt andelen af sager, hvor der gennemføres en mundtlig behandling i nævnet.

Endelig indeholder lovforslaget en bestemmelse om, at udlændinge igen får valgret til kommunale og regionale valg efter 3 års ophold i Danmark. Det kan styrke integrationen og fornemmelsen af at høre til her i landet, og EL støtter helhjertet den del af forslaget.

Et *mindretal* i udvalget (V og KF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de af justitsministeren stillede ændringsforslag. Mindretallet vil stemme imod det af DF stillede ændringsforslag.

Venstres og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget mener, at oprettelsen af det nye udlændingenævn vil betyde, at justitsministeren fralægger sig sit politiske ansvar i beslutninger truffet inden for udlændinge- og integrationsområdet. V og KF mener endvidere, at lovforslaget undergraver den nuværende lovgivnings tilskyndelse til integration og medborgerskab og understregningen af den enkelte udlændings personlige ansvar for at blive integreret i Danmark. Lovforslaget skader incitamentet for den enkelte udlænding til at gøre en indsats for at blive integreret og udvise medborgerskab.

Et *andet mindretal* i udvalget (DF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for de stillede ændringsforslag.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget opfatter det udlændingenævn, som regeringen foreslår at oprette, som en måde, hvorpå man skubber det politiske ansvar længere væk fra de ansvarlige ministre og ministerier, hvilket DF ikke kan støtte.

En af lovforslagets intentioner er, at det skal være nemmere for udlændinge, der kommer til Danmark, at stemme ved lokale valg. DF har dog den opfattelse, at man som udgangspunkt skal være dansk statsborger for at kunne stemme ved lokale valg i Danmark. Vi har i Danmark en regel, der siger, at man for at kunne stemme til folketingsvalg skal være dansk statsborger. Denne regel burde ifølge DF også gøre sig gældende i forhold til kommunalvalg og regionsvalg. DF mener, det er rimeligt, at udlændinge skal gennemgå en integrationsproces. De skal leve op til de krav, som Folketinget og samfundet stiller, og når de lever op til de krav, er der også nogle rettigheder og pligter, der følger med. En af de rettigheder, der følger med, er, at man har mulighed for at stemme ved demokratiske valg i Danmark.

DF mener, det er forkert, at man reducerer det at stemme til valg til en form for integrationsredskab. Muligheden for at stemme er noget, man først bør få mulighed for, når man er nået helt til enden af integrationsprocessen. Det er ifølge DF derfor helt oplagt at koble stemmeret og valgbarhed sammen med dansk statsborgerskab.

På den baggrund har DF stillet ændringsforslag om, at man skal være dansk statsborger for at kunne stemme til kommunale og regionale valg. Hvis ikke der er opbakning til det, håber DF, at der er partier i Folketinget, der kan se det fornuftige i, at Folketinget i stedet stiller krav om, at en udlænding har bestået en danskprøve, inden vedkommende får mulighed for at stemme til kommunale og regionale valg. Med en bestået danskprøve i bagagen må man jo forventes at have en vis forudsætning for at kunne finde ud af, hvad det er, der foregår i det danske demokrati, når man skal deltage i en valghandling.

DF kan med andre ord ikke støtte lovforslaget. Såfremt muligheden opstår, vil DF arbejde for at tilbagerulle denne regerings udlændinge- og integrationspolitik.

4. Ændringsforslag og bemærkninger

Ændringsforslag

Af *justitsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 1

1) I *indledningen* ændres »§ 20 i lov nr. 326 af 11. april 2012« til: »§ 1 i lov nr. 418 af 12. maj 2012«.

[Konsekvensændring som følge af lov nr. 418 af 12. maj 2012]

2) *Nr. 1* affattes således:

»1. I § 27 a indsættes efter »Udlændingestyrelsens«: », Udlændingenævnets«, og efter »Justitsministeriet« indsættes: », Udlændingenævnet«.

[Konsekvensændring som følge af lov nr. 418 af 12. maj 2012]

3) *Nr. 5* affattes således:

»5. I § 44 a, stk. 6, indsættes efter »Udlændingestyrelsen«: », Udlændingenævnet«.

[Konsekvensændring som følge af lov nr. 418 af 12. maj 2012]

4) *Nr. 8* udgår, og i stedet indsættes:

»8. I § 46, stk. 4, ændres »beskæftigelsesministeren« til: »Udlændingenævnet«.

01. I § 46 a, stk. 1, indsættes efter »§ 46 e«: », § 52 b, stk. 1 og 3«.

02. § 46 a, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings afgørelser efter denne lov kan ikke påklages til beskæftigelsesministeren. Bortset fra de afgørelser, der er nævnt i § 9 h, stk. 4, 1. pkt., jf. stk. 1, nr. 1-9, 11-14 og 16, og § 33, kan Styrelsen for Fastholdelse og Rekrutterings afgørelser påklages til Udlændingenævnet, jf. § 52 b, stk. 2 og 4.«

[Konsekvensændring som følge af lov nr. 418 af 12. maj 2012]

5) I den under *nr. 10* foreslåede § 52 b ændres i *stk. 1, nr. 5*, »§ 9, stk. 22« til: »§ 9, stk. 21«.

[Konsekvensændring som følge af lov nr. 418 af 12. maj 2012]

6) I den under *nr. 10* foreslåede § 52 b ændres i *stk. 2, nr. 1*, »§ 9 c, stk. 1, jf. § 46, stk. 2« til: »§§ 9 i-9 n«.

[Konsekvensændring som følge af lov nr. 418 af 12. maj 2012]

7) I den under *nr. 10* foreslåede § 52 b ændres i *stk. 2, nr. 2*, »§ 9 c, stk. 1, jf. § 46, stk. 3, 1. pkt.« til: »§§ 9 i-9 n«.

[Konsekvensændring som følge af lov nr. 418 af 12. maj 2012]

8) I den under nr. 10 foreslåede § 52 b ændres i stk. 2, nr. 3, »og § 9 c, stk. 5, jf. § 46, stk. 2« til: »§ 9 i, stk. 2, § 9 j, stk. 2, § 9 k, stk. 2, § 9 l, stk. 2, § 9 m, stk. 2, og § 9 n, stk. 2«.

[Konsekvensændring som følge af lov nr. 418 af 12. maj 2012]

9) I den under nr. 10 foreslåede § 52 b ændres i stk. 4, »§ 9 c, stk. 1, jf. § 46, stk. 2,« til: »§§ 9 i-9 n«.

[Konsekvensændring som følge af lov nr. 418 af 12. maj 2012]

Af et mindretal (DF):

Til § 2

10) Nr. 1 og 2 udgår, og i stedet indsættes:

»1. § 1, stk. 1, nr. 2 og 4, ophæves.

Nr. 3 bliver herefter nr. 2.

2. § 1, stk. 1, nr. 3, der bliver nr. 2, affattes således:

»2) er nordisk statsborger.«

01. § 1, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 og 4 bliver herefter stk. 2 og 3.

02. § 1 a ophæves.

03. § 3 a ophæves.

04. § 7, stk. 1, 2. pkt., og stk. 2, ophæves.

05. § 8, stk. 5, ophæves.

06. I § 9, stk. 1 og 2, udgår »og oplysninger om personer, der har valgret efter § 1, stk. 2«.

07. § 24, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

08. § 25, stk. 2, 2. pkt., ophæves.«

[Indskrænkning af personkredsen, der kan opnå valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg, og konsekvensrettelser]

Bemærkninger

Til nr. 1-9

Der er tale om konsekvensændringer som følge af vedtagelsen af lovforslag nr. L 104 af 2. marts 2012, lov om ændring af forskellige andre. (Ny balance i reglerne om ægtefællesammenføring, gebyr, fravigelse af persondatalovens § 7, stk. 8, i visse sager i forbindelse med overgang til elektronisk sagsbehandling, repræsentationsaftaler i medfør af virksomkodeksen m.v.). Lovforslaget blev vedtaget den 8. maj 2012 som lov nr. 418 af 12. maj 2012.

Til nr. 10

Ændringsforslaget indebærer, at alene personer med dansk indfødsret og nordiske statsborgere fremover kan opnå valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg. Derudover indebærer ændringsforslaget en række konsekvensrettelser af dette.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Trine Bramsen (S) fmd. Jacob Bjerregaard (S) Karen J. Klint (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Maja Panduro (S)

Ole Hækkerup (S) Sophie Hæstorp Andersen (S) Zenia Stampe (RV) Liv Holm Andersen (RV) Hans Vestager (RV)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Anne Baastrup (SF) Johanne Schmidt-Nielsen (EL) Pernille Skipper (EL)

Jørgen Arbo-Bæhr (EL) Gitte Lillelund Bech (V) Peter Christensen (V) Karen Ellemann (V) Michael Aastrup Jensen (V)

Peter Juel Jensen (V) Karen Jespersen (V) Karsten Lauritzen (V) Inger Støjberg (V) Martin Henriksen (DF)

Peter Skaarup (DF) nfm. Christian Langballe (DF) Marie Krarup (DF) Joachim B. Olsen (LA) Mike Legarth (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 178

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra justitsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Høringssvar fra præsidenten for Københavns Byret af 27. april 2012, fra justitsministeren
4	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	Ændringsforslag, fra justitsministeren
6	Udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 178

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvilke modeller for sammensætning af Udlændingenævnet der har været overvejet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm., om Udlændingenævnet kan sammensættes uden deltagelse af Justitsministeriet og Beskæftigelsesministeriet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om advokaten vil få lejlighed til at deltage i en eventuel mundtlig behandling i Udlændingenævnet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om en klager kan tage en bisidder med til en mundtlig klagebehandling i Udlændingenævnet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm., om det kommende Udlændingenævns sager betragtes som omfattet af ombudsmandens kompetence, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, at klager over afgørelser om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, ikke er omfattet af Udlændingenævnets kompetence, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om forbedrede klagemuligheder i sager om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, at afgørelser om alder i forbindelse med en asylsag skal kunne indbringes for udlændingenævnet, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
9	Spm. om, at flygtninge og personer med beskyttelsesstatus får beskikket en advokat, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
10	Spm. om, hvilke muligheder nævnets medlemmer har for at kontrollere, om formandens beslutning følger de vedtagne retningslinjer, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
11	Spm. om, hvor stor en andel af Udlændingenævnets sager der vil blive gjort til genstand for mundtlig behandling, til justitsministeren, og ministerens svar herpå
12	Spm. om, hvordan udgifterne forbundet med lovforslaget finansieres, til justitsministeren, og ministerens svar herpå